

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 10P/18/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316211749
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Foltánová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2016:2316211749.1

Uznesenie

Okresný súd Galanta v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti S.: N., nar. X.X.XXXX, N., nar. X.X.XXXX a Y., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, deti rodičov: matky - N. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXXX/X, Š., t.č. T. Č.. XX, F., a otca - A. S., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXXX/XX, Š., o návrhu matky na rozhodnutie súdu o podstatnej veci týkajúcej sa maloletých detí, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamieta.

odôvodnenie:

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.6.2016, sa matka domáhala, aby súd rozhodol o podstatnej veci týkajúcej sa maloletých detí. Spolu s návrhom vo veci samej, matka podala aj návrh na nariadenie neodkladného (predbežného) opatrenia, ktorý odôvodnila tým, že o maloleté deti sa stará sama, pričom otec si svoju vyživovaciu povinnosť na maloleté deti riadne neplní, a to napriek tomu, že už bol rozsudkom tunajšieho súdu odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy. Uviedla, že otec nemá záujem o maloleté deti, nestretáva sa s nimi, avšak maloletému N. vypisuje cez konto istej sociálnej siete urážlivé výroky na adresu matky maloletých detí. Poukázala aj na skutočnosť, že má v úmysle vystať sa s maloletými deťmi na územie Rakúskej republiky, s čím však otec maloletých detí nesúhlasí. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby súd neodkladným opatrením otcovi zakázal styk s maloletými deťmi, určil, že matka je oprávnená vycestovať kedykoľvek na územie Rakúskej republiky s maloletými deťmi a určil, že matka je oprávnená vystať sa od 1.7.2016 s maloletými deťmi do Rakúskej republiky.

Súd sa oboznámil s obsahom spisu, najmä s návrhom matky a jeho prílohami, s obsahom pripojeného spisu 10P/18/2016 a zistil nasledovný skutkový stav:

Z doterajších konaní ohľadom maloletých detí bolo zistené, že práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom boli naposledy upravené rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 10.7.2014, č.k. 12P/31/2014-60, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa maloleté deti zverili do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej N. sumou 50,- Eur mesačne, maloleteho N. sumou 40,- Eur mesačne a na maloletej Y. sumou 30,- Eur mesačne. Na základe uvedenej schválenej rodičovskej dohody otec má právo sa stretávať s maloletými deťmi bez obmedzenia tak, ako sa v každom jednotlivom prípade na tom dohodne s matkou maloletých detí.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 2 C.s.p., na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

Podľa § 324 ods. 3 C.s.p., neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

Podľa § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 329 ods. 2 C.s.p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 330 ods. 2 C.s.p., ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 360 ods. 1 C.m.p., neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

Jednou zložkou rodičovských práv a zároveň aj prostriedkom k zaisteniu spoluúčasti rodiča na výchove maloletých detí, k udržiavaniu rodičovského vzťahu a k upevňovaniu citového putá je aj osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom, ktoré rodič nemá vo svojej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý nemá maloleté dieťa vo svojej starostlivosti je, aby pri styku uplatňoval svoju rolu vo výchove dieťaťa len pozitívnym spôsobom. Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako záujem na zdravom vývoji dieťaťa, avšak je potrebné ho chápať extenzívne. Záujmom dieťaťa sa rozumie predovšetkým to, aby dieťa vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie a aby aj výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva, vyplývajúce z Dohovoru o právach dieťaťa a tiež z ďalších právnych predpisov. Obmedziť, resp. zakázať styk dieťaťa s rodičom je v záujme dieťaťa v zmysle jeho extenzívneho výkladu v prípade, ak rodič napríklad ohrozuje mravnosť dieťaťa a spôsobom svojho života nie je vhodným životným príkladom pre dieťa. Dôvodom na zákaz styku môže byť potenciálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, ujma na psychickom zdraví dieťaťa a ujma v inej než zdravotnej oblasti (morálna, osobnostná a pod.). Fyzické zdravie dieťaťa reprezentuje jeho telesná integrita a psychické zdravie charakterizuje duševná pohoda dieťaťa, k narušeniu duševnej pohody dieťaťa dôjde v prípade, ak rodič vykonáva svoje rodičovské práva psychicky škodlivým spôsobom, čo narušuje zdravý vývoj osobnosti dieťaťa. Prípadoch kedy obmedzením alebo zákazom styku súd chráni iný než zdravotný záujem dieťaťa je prípad, keď je rodič svojím spôsobom života pre dieťa nesprávnym príkladom, ak marí správne výchovné prostredie druhého rodiča a podobne.

Vychádzajúc z uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/46/2014 - 140 zo dňa 8.7.2015 po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obom rodičom; preto takisto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, niet (ani pri plnom rešpektovaní práv maloletých detí) zákonného, o to menej ústavného právneho dôvodu na to, aby rodičovi, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, bol styk s ním zakázaný, resp. neprimerane obmedzený (viď napr. nález Ústavného súdu ČR z 24. septembra 1998, sp. zn. III. ÚS 125/98). Podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, najmä vzhľadom na charakter inštitútu predbežného opatrenia.

Z návrhu a zo spisového materiálu spisov tunajšieho súdu nemal súd dostatočne osvedčené, že tu existuje naliehavá potreba zákazu styku otca s maloletými deťmi, nebola preukázaná žiadna bezprostredne hroziaca ujma, ktorá by odôvodňovala zákaz styku otca s deťmi. Z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že otec sa s maloletými deťmi nestretáva, nevenuje sa im a nestará sa o ne. Vzhľadom na tieto skutočnosti, súd mal za to, že nebolo preukázané žiadne ohrozenie detí, ktoré by odôvodňovalo zákaz styku otca s maloletými deťmi.

Matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ďalej žiadala, aby súd určil, že je oprávnená vycestovať a vysťahovať sa s maloletými deťmi do Rakúskej republiky. Súd v tejto súvislosti poznamenáva, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je priestor na širšie dokazovanie, pričom súd o tejto otázke nemôže rozhodnúť len na základe tvrdení matky, ale musí zisťovať aj ďalšie skutočnosti, najmä či má matka skutočne zabezpečené bývanie pre rodinu, či maloleté deti ovládajú nemecký jazyk a či príslušná škola maloleté deti prijme do školskej dochádzky.

Súd vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností rozhodol tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol v celom rozsahu. Súd zároveň poznamenáva, že všetky matkou tvrdené skutočnosti bude skúmať a dokazovať v konaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého

neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 360 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitosti podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno napadnúť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 231/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.